

Lärarhandledning

Tordyveln flyger i skymningen

Maria Gripe

Ämne:

Svenska och svenska som andraspråk

Årskurs:

4-6

Antal lektioner:

1-10

Om handledningarna:

Till boken *Tordyveln flyger i skymningen* finns förutom denna lärarhandledning en **elevhandledning**. Elevhandledningen kan eleverna arbeta med på egen hand eller tillsammans med andra. Vill man kan också hela eller delar av elevhandledningen vara grund för ett gemensamt klassarbete med boken.

I denna lärarhandledning presenteras boken. Därefter ges förslag på hur *Tordyveln flyger i skymningen* kan introduceras och en plan för gemensam läsning samt en avslutande skrivuppgift.

Handledningarna är gjorda av Jenny Edvardsson, www.jennyedvardsson.se.

Centralt innehåll

Svenska 4-6

- ▶ Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna.
- ▶ Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
- ▶ Berättande texter och poetiska texter för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Texter i form av skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
- ▶ Berättande texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad med parallellhandling och tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.
- ▶ Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord.

Svenska som andraspråk 4-6

- ▶ Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna.
- ▶ Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
- ▶ Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord.
- ▶ Ord och begrepp i skolans ämnen och i vardagspråk. Synonymer och motsatsord.
- ▶ Berättande texter och poetiska texter för barn och unga. Texter i form av skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
- ▶ Berättande texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad med parallellhandling och tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt deras ord och begrepp.

Boken

Tordyveln flyger i skymningen var från början en sommarlovsföljetong för radion. Den gavs senare ut som roman. Boken handlar om de tre barnen Jonas, David och Annika som en sommar är med om mystiska saker i den småländska byn Ringaryd.

Författaren

Maria Gripe var författare och skrev många barn- och ungdomsböcker. *Tordyveln flyger i skymningen* är en av hennes mest lästa böcker.

Inför läsningen

För att förbereda eleverna på läsningen kan du som pedagog få eleverna att bekanta sig med boken och dess innehåll.

1. Diskutera orden som titeln består av, **tordyvel** och **skymning**. Vad betyder dessa ord?
2. Undersök omslaget. Hur stämmer det överens med de ord som ingår i titeln?
3. Vad tror eleverna att boken kommer att handla om? Låt dem individuellt skriva ner sina tankar om handlingen. Lyft deras tankar i helklass.
4. Presentera karaktärerna (se listan i slutet av boken).
5. Läs därefter det första kapitlet högt.

Under läsningen

Gemensam läsning, Text & Tanke-logg samt textsamtal

Då *Tordyveln flyger i skymningen* är mystisk och innehåller en del svåra ord kan det vara bra att arbeta med gemensam läsning. Låt eleverna läsa boken i etapper. Stanna upp vid varje etapp och låt elevernas tankar från läsningen vara en grund för textsamtal i smågrupper eller helklass.

Under läsningen kan eleverna skriva ner sina egna reflektioner i en **Text & Tanke-logg**. I en Text & Tanke-logg skriver eleven in citat från texten i en kolumn (**Text**) och sina tankar kring texten i kolumnen bredvid (**Tanke**). Behöver eleverna hjälp med att komma igång kan man säga att citaten kan handla om:

- ▶ sådant som de håller med om (eller inte håller med om)
- ▶ att de hittat något som du gillar eller ogillar
- ▶ något de inte förstår
- ▶ något som de blir nyfikna på och vill veta mer om
- ▶ något som de känner igen sig själva i
- ▶ tankar och minnen
- ▶ sådant som de tycker är roligt, hemskt, sorgligt, vackert, spännande, tråkigt...

Text	Tanke

Efter läsningen

Skriv en fortsättning

Tordyveln flyger i skymningen kan sägas ha ett öppet slut. Det gör att boken därför passar bra att skriva kring. Låt eleverna skriva ett fortsättningskapitel. Vad händer med David, Annika och Jonas? Vad händer med huset? Och vad händer med den blå blomman?